

Ἐπὶ τῇ 55ῃ ἐπετείῳ ἀπὸ τῆς Κοιμήσεως
τοῦ Ὁμολογητοῦ Ἱεράρχου
Μητροπολίτου πρώην Φλωρίνης
Χρυσοστόμου Καβουρίδου

(† 1955)

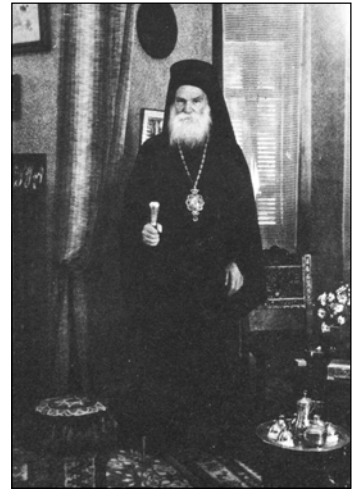
Μητροπολίτης πρώην Φλωρίνης Χρυσόστομος: Ἡρωϊκὸς τῆς Πίστεως Ὁμολογητὴς καὶ τῶν σεπτῶν Παραδόσεων Ἀναστηλωτὴς

† Ἐπισκόπου Γαρδικίου Κλήμεντος
Γραμματέως τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῶν Ἐνισταμένων

ΕΝΩ ὁ Οἰκουμενισμὸς καλπάζει σὲ ὅλες του τὶς μορφές, ἐκφράσεις καὶ ἐκφάνσεις, ἀκριβῶς μάλιστα κατὰ τὴν ἑναρξὶ μᾶς ἴσως καθοριστικῆς συναντήσεως τοῦ ἐνδοτικῆς Θεολογικοῦ Διαλόγου ὀρθοδόξων Οἰκουμενιστῶν καὶ Παπικῶν στὴν Βιέννη τῆς Αὐστρίας, ἐορτάζουμε λειτουργικῶς τρεῖς Ἐπετεῖους μᾶς Ἠγετικῆς μορφῆς τῆς συγχρόνου Ὁρθοδοξίας: τὰ 55 ἔτη ἀπὸ τῆς Κοιμήσεως ἐν Κυρίῳ τοῦ Μητροπολίτου πρώην Φλωρίνης Χρυσοστόμου (Καβουρίδου), τὰ 75 ἔτη ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ Ὁμολογιακοῦ ἀγῶνος του ὑπὲρ τῶν Πατρῶν Παραδόσεων καὶ τὰ 140 ἔτη ἀπὸ τῆς γεννήσεώς του στὴν Μάδυτο τῆς Ἀν. Θράκης.

Ὁ ἐορτασμὸς μας δὲν εἶναι ἄκαιρος καὶ τὰ πολλαπλᾶ μηνύματά του δὲν εἶναι ἄσχετα μὲ τὴν τραγικὴ ἐκκλησιαστικὴ πραγματικότητα.

Μέσα στὴν ἱστορία, ἀπὸ τὰ ἀποστολικὰ ἀκόμη χρόνια, γνωρίζουμε ὅτι δρᾶ καὶ ἐνεργεῖται -εἴτε φανερὰ εἴτε συγκεκαλυμμένα- τὸ «μυστήριον τῆς ἀνομίας»¹. Ἀπώτερος σκοπὸς αὐτοῦ εἶναι ἡ παρεμπόδιση καὶ εἰ δυνατόν ματαιώσις τοῦ μυστηρίου τῆς σωτηρίας

έντος τοῦ μυστηρίου τῆς μιᾶς καὶ μοναδικῆς Ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ, ἰδίως μέσῳ τῆς νοθεύσεως τῆς Ἀληθείας τῆς Πίστεως διὰ τῶν αἰρέσεων. Τὸ «μυστήριον τῆς ἀνομίας» ἀποβλέπει στὴν ἐξέλιξι καὶ ἐπικράτησι τῆς «ἀποστασίας»², ἡ ὁποία ὅταν κορυφωθῆ θὰ ἐκθρέψῃ καὶ θὰ ἀναδείξῃ «τὸν ἄνθρωπον τῆς ἁμαρτίας καὶ υἱὸν τῆς ἀπωλείας»², ἥτοι τὸν Ἀντίχριστον, γιὰ τὴν τελικὴ δοκιμασία τῆς Ἐκκλησίας πρὸ τῆς Δευτέρας καὶ Ἐνδόξου Παρουσίας τοῦ Κυρίου μας Ἰησοῦ Χριστοῦ.

* * *

Ἡ μεγάλη αἵρεσις τοῦ Παπισμοῦ, ἡ ὁποία ἀπεκόπη ἀπὸ τὴν Ἐκκλησία τὸν ΙΑ΄ αἰ., εἶναι γνωστὸν ὅτι προέβη ἀσυγκράτητα σὲ πλυμμηρίδα καινοτομιῶν καὶ κακοδοξιῶν. Μία ἀπὸ αὐτὲς ἦταν καὶ ἡ ἐπινόησις τοῦ λεγομένου Γρηγοριανοῦ Ἡμερολογίου τὸν ΙΣΤ΄ αἰ., τὸ ὁποῖο καταδικάσθηκε καὶ ἀπὸ τρεῖς Πανορθοδόξους Συνόδους στὴν Κωνσταντινούπολι τοῦ 1583, τοῦ 1587 καὶ τοῦ 1593. Ἐκτοτε, ἡ ἐπιμονὴ τῶν Λατίνων νὰ ἐπιβάλλουν τὴν ἡμερολογιακὴ Καινοτομία τους στὴν Ὁρθόδοξην Ἐκκλησίαν, ἐθεωρεῖτο παπικὴ ἐπιβουλὴ καὶ ἀπερρίπτετο κατηγορηματικὰ ἀπὸ τὴν Ὁρθοδοξίαν μέχρι καὶ τὶς ἀρχὲς τοῦ Κ΄ αἰ.³

Τὸ 1920, ἡ Ἐγκύκλιος τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου τῆς Κωνσταντινουπόλεως «Πρὸς τὰς ἀπανταχοῦ Ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ», διεκήρυξε τὴν ἐκκλησιολογικὴ αἵρεσι τοῦ Οἰκουμενισμοῦ στὸν χῶρον τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας, προτείνουσα ὡς πρῶτο πρακτικὸ μέτρο προσεγγίσεως μὲ τοὺς ἕτεροδόξους **κοινὸ ἡμερολόγιο** γιὰ τὸν **συνεορτασμὸ** τῶν χριστιανικῶν ἑορτῶν.

Τὸ οἰκουμενιστικὸ Συνέδριον τοῦ 1923 στὴν Κωνσταντινούπολι, ὑπὸ τὸν Μασῶνον πατριάρχη Μελέτιο Μεταξάκη, ἀπεφάσισε τὴν ἡμερολογιακὴ Καινοτομία, μὲ πρόθεσι καὶ τὴν ἀλλαγὴν τοῦ Πασχαλίου, ὡς καὶ σειρὰ μεταρρυθμίσεων στὴν Ἐκκλησίαν, πρὸς ἀθέτησιν καὶ καταπάτησιν τῶν Ἱερῶν Κανόνων καὶ τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Παραδόσεως.

Τὸ 1924 ἀποφασίσθηκε μονομερῶς ἀπὸ τὸ Οἰκουμενικὸ Πατριαρχεῖο, κατόπιν καταλλήλου χειρισμοῦ τοῦ ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν Χρυσόστομου (Παπαδοπούλου), ἡ ἐφαρμογὴ τῆς ἡμερολογιακῆς Καινοτομίας σὲ ὀλίγες μόνον ἐκ τῶν Τοπικῶν Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν. Ἡ Ἐκκλησία διαιρέθηκε καὶ διασπάσθηκε σὲ Καινοτόμους καὶ Ἀκαινοτομήτους ὡς πρὸς τὸ ζήτημα τοῦ Ἡμερολογίου. Ἐνα «μικρὸν ποίμνιον» στὴν Πατρίδα μας, τὸν ὁποῖον ὀσημέραι αὐξανόταν, ἀρχικὰ ἄνευ Ἀρχιεπιμένων, ἀντιτάχθηκε θυσιαστικὰ στὴν φιλαιρετικὴ ἐπιβολή, ἡ ὁποία δὲν διέθετε Ἐκκλησιαστικὸ, Κανονικὸ καὶ Ποιμαντικὸ ἔρεισμα, παρὰ μόνον κοσμικὰ καὶ ψευδο-επιστημονικὰ ἐπιχειρήματα.

Ἡ Καινοτόμος Ἐκκλησία στὴν Ἑλλάδα, ἡ ὁποία ἐβάπτισε τὸ Νέο Ἡμερολόγιο ὡς «διωρθωμένο Ἰουλιανόν», ἂν καὶ τοῦτο θὰ συμπίπτῃ μὲ τὸ

Γρηγοριανὸ ἕως τοῦ ἔτους 2800, δὲν φοβήθηκε τὴν «σοβαρὴ σύγχυση»⁴ ποὺ ἡ μεταρρυθμισὶς ἐπέφερε στὴν ζωὴ τῆς Ἐκκλησίας, οὔτε τὴν «ἀντίδραση»⁴ τοῦ θεοφιλοῦς Ποιμνίου. Ἡ «πολιτικὴ παρέμβαση»⁴ ἦταν ἀπαραίτητη γιὰ τὴν «καθιέρωσι» τῆς ἐορτολογικῆς Καινοτομίας, ἡ ὁποία καὶ γιὰ τὸν λόγο αὐτὸ εἶναι ἀξιοθρήνητη καὶ ἀπορριπτέα.

Οἱ «δυσμενεῖς ἐπιπτώσεις»⁴ τῆς Καινοτομίας ἦταν ἀπτές. Σεβαστὴ μερίδα τῶν πιστῶν ἀρνήθηκε νὰ τὴν ἀποδεχθῆ καὶ συνέστησε τὴν «Ἑλληνικὴ Θρησκευτικὴ Κοινότητα τῶν Γνησίων Ὁρθοδόξων Χριστιανῶν».

* * *

Ἐντὸς τῆς Ἱεραρχίας τῆς Καινοτομίας ὑπῆρξε διάστασις γιὰ τὸ Ἡμερολογιακὸ θέμα. Πολλοὶ παραδοσιακοὶ Ἱεράρχες ἀντιδροῦσαν καὶ ἠγωνίζοντο γιὰ τὴν ἐπαναφορὰ τοῦ Πατρίου Ἐκκλησιαστικοῦ Ἡμερολογίου. Μεταξὺ αὐτῶν, ἓνας Ἱεράρχης προέβη σὲ μία πολὺ συνετὴ παρατήρησι, ἡ ὁποία ἠγγίξε τὴν οὐσίαν τοῦ προβλήματος. Συγκεκριμένα, ὁ Μητροπολίτης Φλωρίνης Χρυσόστομος (Καβουρίδης, ὁ ἀπὸ Ἰμβρου καὶ Τενέδου καὶ εἶτα Πελαγονίας), εἶπε στὴν Ι΄ Ἱεραρχία τῆς 27.6.1929:

«Ὑποβάλλων σχετικὸν ὑπόμνημα, παρακαλῶ νὰ ληφθῆ ὑπ' ὄψιν, ὅτι τὸ ἡμερολόγιον πρέπει νὰ ἐξετασθῆ κυρίως ἀπὸ ἀπόψεως τῆς διαφορᾶς πρὸς τοὺς καθολικοὺς (παπικούς), πρὸς τοὺς ὁποίους τὸ παλαιὸν ἡμερολόγιον ἀποτελεῖ ἓνα φραγμὸν διὰ τοὺς Χριστιανοὺς (Ὁρθοδόξους). Τοῦτο ἔχει ἐθνικῶς μεγάλην σημασίαν καὶ θὰ ἔχῃ μεγίστας συνεπείας, τὰς εὐθύνας τοῦ ὁποίου δὲν δύναμαι νὰ βαστάσω»⁵.

Πράγματι, τὸ ἐκκλησιαστικὸ ἡμερολόγιο εἶναι «φραγμὸς» ἔναντι τῆς ἐπιβουλῆς τῶν αἰρετικῶν, καὶ ὡς τοιοῦτο ἐθεωρεῖτο ἀνέκαθεν στὸν Ὁρθόδοξο χῶρο, ἕως ὅτου οἱ ἴδιοι οἱ Ποιμένες ἀπεφάσισαν νὰ τὸν καταρτίψουν πρὸς διακινδύνευσιν τῆς θείας Ἀμπέλου...

Ἀργότερα, ὁ ἴδιος Ὁμολογητὴς Ἱεράρχης ὡς Μητροπολίτης πλέον πρώην Φλωρίνης καὶ Ἠγέτης τῶν Ἀκαινοτομήτων τοῦ Πατρίου Ἡμερολογίου, ἔγραφε γλαφυρῶς, ὅτι οἱ Ἅγιοι Πατέρες γιὰ νὰ διαφυλάξουν τὴν Ὁρθόδοξο Ἐκκλησία ἀπὸ τὴν κακὸδοξο τῆς Δύσεως,

«ἤγειραν δίκην προμαχῶνων καὶ προπυργίων τοὺς φραγμοὺς τῶν Κανόνων καὶ τῶν Συνοδικῶν διατάξεων... Ἕνα ἐκ τῶν προμαχῶνων τούτων τῆς Ὁρθοδοξίας ἀποτελεῖ καὶ τὸ Ἐκκλησιαστικὸν ἐορτολόγιον, ὅπερ χωρίζει τὰς Ὁρθοδόξους Ἐκκλησίας ἀπὸ τὰς αἰρετικὰς τοιαύτας εἰς τὸν ἐορτασμὸν τῶν ἐορτῶν καὶ τὴν τήρησιν τῶν νηστειῶν καὶ παρέχει αἰσθητῶς οὕτως εἰς τοὺς ἀπλουστεροὺς τῶν πιστῶν τὴν ἔννοιαν τῆς Ἐκκλησιαστικῆς διαφορᾶς τοῦ Ὁρθοδόξου ἀπὸ τοῦ αἰρετικοῦ καὶ κακὸδόξου»⁶.

“Όμως, ἐφ’ ὅσον ὁ «**προμαχὼν**» κατεροίφθη, ἦταν πλέον ἀναμενομένη ἡ οἰκουμενιστικὴ πελαγοδρομία τῶν Καινοτόμων, ὅπως τὴν βλέπουμε νὰ ἐκτυλίσσειται σήμερα!...

* * *

Ἡ ἡμερολογιακὴ Καινοτομία δὲν ἔγινε χάριν ἀστρονομικῆς καὶ χρονομετρικῆς ἀκρίβειας, ὅπως ὑπεστήριζαν καὶ ὑποστηρίζουν οἱ ὑπερασπιστὲς τῆς, ἂν καὶ γνωρίζουν καλῶς ὅτι ἡ Ἐκκλησία ποτὲ δὲν ἔθεσε ἓνα τέτοιο κριτήριον, ἀλλὰ ἔγινε -σύμφωνα μὲ τὴν ὁμολογία τοῦ Μελετίου Μεταξάκη- *χάριν τῆς προσεγγίσεως μὲ τοὺς ἑτεροδόξους καὶ τῆς παραγωγῆς «ἐντυπώσεως εἰς τὸν πεπολιτισμένον κόσμον δι’ αὐτὴν»⁷* τὴν προσέγγισιν!

Τὰ ἀντροθόδοξα αὐτὰ κίνητρα, κατατείνουν -πάλι κατὰ τὸν μέγα Καινοτόμο πατριάρχη Μελέτιο- καὶ στὴν **ἀναπόφευκτη προσαρμογὴ πρὸς τὸ νέο ἡμερολόγιον καὶ τοῦ Πάσχαλιου⁷**.

Τὸ θέμα τοῦ *κοινοῦ ἑορτασμοῦ τοῦ Πάσχα* σύμφωνα μὲ τὸ Νέο Ἡμερολόγιον, ὅπως ἤδη γίνεται στὴν ἐκκλησία τῆς Φινλανδίας, ἢ σύμφωνα μὲ κάποια πιθανὴ νεώτερη ἡμερολογιακὴ ἐπινοήσι, ἐπανέρχεται συχνὰ στοὺς οἰκουμενιστικοὺς κύκλους. Εἶναι γνωστόν, ὅτι οἱ ἐξ ὀρθοδόξων Οἰκουμενισταὶ τὸ θέλουν καὶ τὸ ἐπιθυμοῦν κατὰ βάθος, ἐφ’ ὅσον ἄλλωστε ἐκεῖ καταλήγει νομοτελειακὰ ἡ ἡμερολογιακὴ τους Καινοτομία.

Μόλις πρὸ ὀλίγων ἡμερῶν, ὁ Οἰκουμενιστὴς πατριάρχης Σερβίας Εἰρηναῖος, κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἐπισκέψεώς του στὴν Αὐστρία, δήλωσε (14.9.2010 ν.ἡ.) μεταξὺ ἄλλων -ἐν οἰκουμενιστικῇ συνευωχίᾳ μετὰ τῶν Παπικῶν- ὅτι ὁ *κοινὸς ἑορτασμὸς τοῦ Πάσχα* μὲ τοὺς Παπικοὺς «**εἶναι μεγάλῃ ἀνάγκῃ**»⁸.

Ὅπως ἐξάγεται ἀβίαστα καὶ ἀπὸ τὰ ἐνδεικτικῶς ἐνταῦθα ἀναφερόμενα, δὲν δυνάμεθα Ὀρθοδόξως νὰ διαχωρίσουμε τὸ ἡμερολογιακὸν θέμα ἀπὸ τὴν παναίρεσιν τοῦ Οἰκουμενισμοῦ καὶ συνακόλουθα ἀπὸ τὴν «*ἀποστασίαν*», ἡ ὁποία προετοιμάζει τὴν Πανθηρησκίαν τοῦ Ἄντιχριστοῦ καὶ δοκιμάζει δεινῶς τὰ μέλη τῆς Ἐκκλησίας.

* * *

Ὁ ἀπὸ τοῦ ἔτους 1932 Μητροπολίτης πρώην Φλωρίνης Χρυσόστομος ἐγνώριζε καλῶς, ὅτι ἐμεῖς οἱ Ὀρθόδοξοι «*οὐκ ἐσμὲν ὑποστολῆς εἰς ἀπώλειαν (δὲν εἴμεθα ἀπὸ ἐκείνους ποὺ ὑποχωροῦν καὶ χάνονται), ἀλλὰ πίστεως εἰς περιποίησιν ψυχῆς (ἀλλὰ εἴμεθα ἄνθρωποι πίστεως πρὸς σωτηρίαν τῆς ψυχῆς μας)*»⁹. Γιὰ τὸν λόγο τοῦτο, μὲ μοναδικὰ ἐφόδια τὴν «**πίστιν**», τὴν «**παρηρησίαν (θάρος)**»¹⁰

καὶ τὴν «**ὑπομονήν**»¹⁰, ἐποίησε ἀνυποχώρητα τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ γιὰ νὰ καρπωθῆ τὰ ἀγαθὰ τῆς ἐπαγγελίας (ὑποσχέσεως). Ἄλλὰ καὶ ἐπίσης γιὰ νὰ **ἀνακόψη** τὴν φιλαρρετικὴ εἰσβολὴ στὴν Ἐκκλησία καὶ νὰ παράσχη **στέρεο ἔδαφος Ὁρθοδόξου μαρτυρίας καὶ καταφυγῆς** στὰ τέκνα τῆς διωκομένης Ἐκκλησίας ἐν καιρῷ ἀποστατικῆς ἐπιβολῆς.

Ἔτσι, τὸν Μάιο τοῦ 1935, μαζί μὲ τοὺς Μητροπολίτας Δημητριάδος Γερμανοῦ καὶ Ζακύνθου Χρυσόστομο, προέβησαν στὸ διάδημα τῆς **Ἀποτειχίσεως** ἀπὸ τοὺς Καινοτόμους καὶ ἀνέλαβαν τὴν διαποίμανσι τοῦ Ἀκαινοτομήτου Πληρώματος τῆς Ἐκκλησίας.

Τὸ ὅτι αὐτὴ ἡ **Ὁμολογιακὴ πρᾶξις** προϋποθέτει ἡρωϊσμὸν ψυχῆς, μόλις εἶναι ἀνάγκη νὰ τονίσουμε.

Στὸ **Ἀποκηρυκτικὸ Ἐγγραφὸ** τους πρὸς τὴν Καινοτόμο Ἱεραρχία, οἱ τρεῖς Ὁμολογηταὶ Ἱεράρχαι ἐπεκαλοῦντο τοὺς ἐξῆς σοβαροὺς λόγους γιὰ τὸ διάδημά τους:

– Μονομερῆς καὶ ἀντικανονικὴ εἰσαγωγὴ στὴν Ἐκκλησία τοῦ Γρηγοριανοῦ Ἡμερολογίου, παρὰ τὰ θέσμιμα τῶν ἑπτὰ Οἰκουμενικῶν Συνόδων καὶ τὴν αἰωνόβιο πρᾶξι τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας·

– Διάσπαισι τῆς ἐνότητος τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας καὶ διαίρεσι τῶν Χριστιανῶν μέσῳ τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ Γρηγοριανοῦ Ἡμερολογίου, ἄνευ τῆς συναιδέσεως ὅλων τῶν Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν·

– Ἀθέτησι τῶν θείων καὶ ἱερῶν Κανόνων, οἱ ὅποιοι διέπουν τὰ τῆς Θείας Λατρείας καὶ ἐπίσης ἀθέτησι τῆς νηστείας τῶν Ἁγίων Ἀποστόλων·

– Παραδίαισι ἐμμέσῳ τοῦ Πασχαλίου Κανόνος τῆς Α΄ Οἰκουμενικῆς Συνόδου διὰ τῆς ἀλλοιώσεως τοῦ ἑορτολογίου καὶ τοῦ ἐνιαυσίου κύκλου τοῦ Κυριακοδρομίου, μετὰ τῶν ὁποίων συνδέεται ἀναπόσπαστα·

– Διάσπαισι τῆς ἐνότητος τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας στὸν ἑορτασμὸ τῶν Ἑορτῶν καὶ διαίρεσι τῶν Χριστιανῶν, ἡ ὁποία ἔθιξε ἐμμέσῳ τὸ δόγμα τῆς Μιᾶς Ἁγίας Καθολικῆς καὶ Ἀποστολικῆς Ἐκκλησίας τοῦ Συμβόλου τῆς Πίστεως·

– Πρόκλησις σκανδαλισμοῦ, διαιρέσεως καὶ ἀντεγκλίσεως τῶν Χριστιανῶν καὶ ἀποβολὴ τῆς ὁμοφωνίας, ἀγάπης καὶ ἀλληλεγγύης.

Γιὰ τοὺς λόγους αὐτοὺς, θεωρήθηκε ὅτι ἡ Διοικοῦσα Ἱεραρχία τῆς Ἑλλάδος ἀπέσχισε ἐαυτὴν κατὰ τὸ πνεῦμα τῶν Ἱερῶν Κανόνων τοῦ ὅλου κορμοῦ τῆς Ὁρθοδοξίας καὶ ἐκήρυξε κατ' οὐσίαν ἐαυτὴν σχισματικὴν, μὲ τὴν διευκρίνισι ὅτι ὁ ἀγῶνας τους ἦταν ὑπὲρ ἐπαναφορᾶς τοῦ Πατρῆος Ἐκκλησιαστικοῦ Ἡμερολογίου πρὸς ἀναστήλωσιν τῆς Ὁρθοδοξίας καὶ εἰρήνευσιν τῆς Ἐκκλησίας καὶ τοῦ ἕθνους¹¹.

* * *

Ἡ ὁμολογιακὴ αὐτὴ ἐπιμονὴ ὑπὸ τοῦ πρώην Φλωρίνης Χρυσόστομου

καὶ τότε, τὴν κρίσιμη ἐκείνη στιγμή, ἀλλὰ καὶ ἀργότερα μέχρι τῆς τελειώσεώς του, εἶναι χαρακτηριστικὴ καὶ ἀμετακίνητη. Δὲν χάνει εὐκαιρία νὰ διακηρύσσει, ὅτι

«ἀνεπετάσαμεν εὐθαρσῶς καὶ μεγαλοφρόνως, οὐχὶ τὴν σημαίαν τῆς ἀνταρσίας κατὰ τῆς Ὁρθοδοξίας καὶ τῆς διαιρέσεως τῶν Χριστιανῶν, ὅπως ἐκεῖνοι (οἱ Καινοτόμοι Μελέτιος Μεταξάκης καὶ Χρυσόστομος Παπαδόπουλος), ἀλλὰ τὸ ἔνδοξον καὶ τετιμημένον λάβαρον τῆς ἐνώσεως τῆς διασπασθείσης Ὁρθοδοξίας, καὶ τῆς εἰρηνεύσεως τῆς Ἐκκλησίας ἐν τῷ ἐδάφει τῶν σεπτῶν Παραδόσεων καὶ τῶν θείων καὶ Ἱερῶν Κανόνων»¹².

Θεωροῦσε, ὅτι ἔχουμε πλήρες Κανονικὸ δικαίωμα νὰ διακόψουμε προσωρινῶς, πρὸ Συνοδικῆς διαγνώμης, τὴν ἐκκλησιαστικὴν κοινωνία μὲ τὴν Καινοτόμο Ἱεραρχία, καὶ νὰ **«ἀποτελέσωμεν προσωρινῶς ἰδίαν θρησκευτικὴν Κοινότητα»¹³**, μέχρι τῆς ἐγκύρου καὶ τελεσιδικίου λύσεως τοῦ ἡμερολογιακοῦ ζητήματος ὑπὸ **Πανορθόδοξου Συνόδου**.

Τὸ διάδημά του, μακρὰν παντὸς προσωπικοῦ ἐλατηρίου, ἀποσκοποῦσε νὰ ἐπανασυνδέσει ὅλες τὶς Ὁρθόδοξες Ἐκκλησίες, οἱ ὁποῖες ἐχωρίσθησαν διὰ τῆς μονομεροῦς μεταβολῆς τοῦ ἑορτολογίου, στὸν ἑορτασμὸ τῶν χριστιανικῶν ἑορτῶν καὶ τὴν ταυτόχρονη τήρησι τῶν νηστειῶν¹⁴.

* * *

Κατόπιν τῶν ὀλίγων καὶ ἐντελῶς ἐπιγραμματικῶν τούτων στοιχείων, πῶς δύναται νὰ εὐσταθήσῃ ἡ κατηγορία περὶ σχίσματος καὶ ἀπειθαρχίας τοῦ Ὁμολογητοῦ Ἱεράρχου ἔναντι τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἢ πῶς δύναται νὰ θεωρηθῇ ἔγκυρος ἡ βάσει τοῦ λανθασμένου τούτου σκεπτικοῦ καθαιρετικῆ κατ' αὐτοῦ ἀπόφασις;

Σχίσμα ἔχουμε στὴν περίπτωσι ἀρνήσεως ὑπακοῆς καὶ ἐπιδείξεως ἀπειθαρχίας ἔναντι τῆς **νομίμου καὶ κανονικῆς Ἐκκλησιαστικῆς Ἀρχῆς¹⁵** καὶ ὄχι βεβαίως ἔναντι τῆς καινοτομησάσης καὶ ἀποκηρυχθείσης τοιαύτης γιὰ λόγους Πίστεως καὶ Δικαιοσύνης¹⁶.

Δὲν ἀπεκηρύχθη ἡ Ἱεραρχία τῆς Καινοτόμου Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἔνεκα φιλοπρωτίας καὶ ἰδιοτελείας, ἀλλὰ **γιὰ λόγους Ἐκκλησιαστικῶν καὶ Κανονικῶν, ποὺ ἀφοροῦσαν ὄχι μόνον τοὺς Ἱεροὺς Κανόνας περὶ θείας Λατρείας, ἀλλὰ τὴν ἐνότητα αὐτῆς ταύτης τῆς Μιᾶς Ἐκκλησίας¹⁷**.

Δὲν ἔγινε ἐπανάστασις κατὰ τῆς Κανονικῆς Ἐκκλησιαστικῆς Ἀρχῆς, ἐβεβαίωσε ὁ Ὁμολογητὴς Ἱεράρχης, οὔτε κατὰ τῆς ἐννοίας τῆς Ὁρθοδόξου Ἑλληνικῆς Ἐκκλησίας, ἀλλὰ διακοπὴ τῆς Ἐκκλησιαστικῆς ἐπικοινωνίας μετὰ τῆς Διοικούσης Συνόδου, **διότι αὐτὴ διὰ τῆς ἡμερολογιακῆς μεταρρυθμίσεως παρεξέκλινε κατὰ τὴν αὐστηρὰ ὀρθόδοξο ἀντίληψι ἀπὸ τοὺς Κανόνες καὶ**

τις Παραδόσεις και δὲν ἦταν ἀνεκτὴ ἡ συγκοινωνία στὴν εὐθύνη γιὰ τὴν παρέκκλιση τούτη καὶ τὴν διάσπασι τῆς ἐνότητος τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας στὸν ἐορτασμὸ τῶν Χριστιανικῶν ἐορτῶν¹⁸.

* * *

Παρά ταῦτα, ἡ Καινοτόμος Ἱεραρχία προέδῃ ἐσπευσμένα τὴν 1/14.6.1935 στὴν καταδίκη σὲ «καθαίρεσι» τῶν τριῶν Ἱεραρχῶν καὶ μάλιστα καὶ στὸν σωματικὸ τους περιορισμὸ σὲ Μονή¹⁹.

Ἡ ψευδὴς καὶ ἀδικος αὐτὴ καθαίρεσις καταπίπτει, ἐφ' ὅσον στηρίχθηκε στὴν δῆθεν ἀπειθαρχία καὶ ἀνταρσία τῶν κατηγορουμένων. Ἄλλὰ δὲν εὐσταθεῖ καὶ διότι τὰ Μέλη τοῦ Συνοδικοῦ Δικαστηρίου διατελοῦσαν σὲ κατάστασι ὑποδικίας καὶ ἀντιδικίας ἔναντι τῶν ἀποτετειχισμένων Ἱεραρχῶν, διότι οἱ Καινοτόμοι δὲν εἶχαν δικαίωμα νὰ δικάσουν τοὺς ἀποκηρῦξαντας αὐτοὺς Ἀκαινοτομήτους, διότι ἡ ἀπόφασις περιλαμβάνει καὶ τὴν ἀνύπαρκτη ποινὴ τοῦ σωματικοῦ περιορισμοῦ, ὡς καὶ διότι δὲν τηρήθηκε ἡ τάξις κλητεύσεως δικαζομένου Ἀρχιερέως²⁰.

Ἄν καὶ ἡ πλειονότης τουλάχιστον τοῦ Ποιμνίου τῶν Ἀκαινοτομήτων δεχόταν τὸν διωχθέντα κατὰ τὸν τρόπο τοῦτο Ὁμολογητὴ Ἱεράρχη ὡς Καλὸν Ποιμένα του, αὐτὸς ἐξωρίσθηκε ἀπὸ τὶς Ἀρχές, τῇ ὑποδείξει τῶν Καινοτόμων, δύο φορὲς σὰν κακοῦργος (1935, 1951), σύρθηκε πολλάκις στὰ Δικαστήρια μὲ τὴν κατηγορίαν τῆς δῆθεν ἀντιποιήσεως ἀρχῆς, ταπεινώθηκε, περιφρονήθηκε, ἀδικήθηκε, συκοφαντήθηκε, χωρὶς ὅμως νὰ χάσῃ οὔτε τὸν προσανατολισμὸ του, οὔτε τὸ ὄραμα καὶ τὴν ἐλπίδα του, οὔτε τὸ θάρρος καὶ τὴν Ὁμολογίαν του.

* * *

Τινὲς κατὰ βάσιν μὴ καλῆς διαθέσεως, καὶ τότε καὶ τώρα, ἔθεταν καὶ θέτουν τὸ ἐρώτημα γιὰ τὸ Ὁμολογητὴ Ἱεράρχη δὲν ἔσπευσε νὰ συνταχθῇ ἐξ ἀρχῆς μὲ τὸ Ποίμνιο τῶν ἀκολουθῶν τοῦ Πατρῖου Ἡμερολογίου, ἀλλὰ ἀνέμενε ἔνδεκα ὀλόκληρα ἔτη (1924-1935), συγκοινωνῶν μὲ αὐτοὺς τοὺς ὁποίους κατήγγειλε ἐκ τῶν ὑστέρων ὡς Καινοτόμους.

Ὁ ἴδιος διεκήρυξε, ἀπὸ τὸν τόπο τῆς πρώτης ἐξορίας του -τὴν Ἱερὰ Μονὴ Ἀγίου Διονυσίου Ὀλύμπου- τὸ 1935, ὅτι καίτοι δὲν ἐνέκρινε μαζί μὲ ἄλλους Ἀρχιερεῖς τὴν ἡμερολογιακὴ καινοτομία, τὴν ἀνέχθηκε «κατ' ἐκκλησιαστικὴν οἰκονομίαν»²¹ καὶ ἀπὸ πρόνοια μὴ δημιουργίας σχίσματος, μὲ τὴν ἐλπίδα ὅτι ἡ Ἱεραρχία κατόπιν καταλλήλου διαφωτισμοῦ θὰ ἐπανεφέρε τὸ Ὁρθόδοξο Ἐορτολόγιο. Ὅμως, παρὰ τὶς προσπάθειες καὶ τὰ διαδήματα, ἡ πλειονότης τῆς Ἱεραρχίας μὲ τὴν ἔμπνευσι τοῦ Καινοτόμου ἀρχιεπισκόπου, ἐπέμενε πεισμόνως καὶ σκληροτραχήλως στὴν Καινοτομία. Ἐφ' ὅσον ἐξαντλήθηκαν τὰ εἰρηνικὰ μέσα, ἀποκηρῦχθηκε πλέον ἡ Διοικοῦσα Σύνοδος. Ἄλλωστε, ἡ ἐπίγνωσις τῆς σοβαρότητος τοῦ ζητήματος σχηματίσθηκε σταδιακά, ἐνῶ

ἀρχικά δὲν ὑπῆρχε πλήρης διαφώτισις ἐπὶ τοῦ θέματος, ἀλλὰ ἐπεδείχθη ἐμπιστοσύνη στὶς διαβεβαιώσεις κυρίως τοῦ Καινοτόμου ἀρχιεπισκόπου, ὅτι πρόκειται γιὰ θέμα ἄσχετο μὲ τὴν πίστι καὶ τὴν θεία λατρεία καὶ ὅτι ὅλες οἱ Τοπικὲς Ὁρθόδοξες Ἐκκλησίαις θὰ υἱοθετοῦσαν τὸ Νέο Ἡμερολόγιο κατὰ τὴν ὑπόδειξι καὶ προτροπὴ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου²².

Ἐν τῷ μεταξῷ, ἡ διαίρεσις τῶν Ὁρθοδόξων ὑφίστατο καὶ διευρύνετο. Καὶ ἡ μὲν Καινοτόμος Ἱεραρχία ὡσάν «ἀπάνθρωπος καὶ σκληροκάρδιος Μητρυιά» κατεδίωκε τὰ Ὁρθόδοξα τέκνα της γιὰ τὴν ἐμμονή τους στὴν Ἐκκλησιαστικὴ Παράδοσι, ἡ δὲ Κοινότης τῶν ἀκολουθῶν τοῦ Πατρῖου Ἡμερολογίου ἐκτρεπόταν σὲ ἀκρότητες ἀπὸ ἔλλειψι Ἡγετῶν μὲ Ἐκκλησιαστικὸ κῦρος²³.

Ἔτσι, ὁ Ὁμολογητὴς Ἱεράρχης πρῶν Φλωρίνης Χρυσόστομος ὠδηγήθηκε σταδιακά, μαζὶ μὲ τοὺς ἀρχικοὺς συναγωνιστὲς του, στὸ νὰ ἀναλάβουν ἐκκλησιαστικὰ τὴν ποιμαντορία τῶν Ἀκαινοτομήτων, «ἀγόμενοι πάντοτε ὑπὸ τῆς ἐλπίδος, ὅτι ἡ Ἱεραρχία, βιαζομένη ὑπὸ τοῦ ἀδηρίτου σθένους τῆς ἀληθείας καὶ τῆς ὀρθοδοξίας, καὶ ἀποφεύγουσα τὴν δημιουργίαν καὶ ἐπίσημου πλέον Σχίσματος, θὰ εὐδοκήσῃ νὰ ἐπαναφέρῃ τὸ πάτριον ἐορτολόγιον πρὸς ἔνωσιν τοῦ Ὁρθοδόξου Ἑλληνικοῦ λαοῦ»²³.

* * *

Ἡ σθεναρὴ ἀγωνιστικότητα, ἡ ἐνάρετη βιοτὴ καὶ ἡ ἀκαταπόνητη δραστηριότητα τοῦ Ὁμολογητοῦ Ἱεράρχου πρῶν Φλωρίνης Χρυσόστομου, παρὰ τὶς ποικίλες ἀντιξοότητες καὶ δυσκολίες τῶν χρόνων καὶ τῶν καιρῶν ἐκείνων, ὡς καὶ τῶν μεταβολῶν, διωγμῶν καὶ ἐπιβουλῶν, ἐπέβαλαν τὴν Μορφὴν του στὴν συνείδησι τοῦ Ὁρθοδόξου Πληρώματος τῶν ἀκολουθῶν τοῦ Πατρῖου Ἡμερολογίου, ἀλλὰ καὶ εὐρύτερα, ὡς τὸν *ἀδιαφειλονίκητο Ἡγέτη*.

Παρὰ ταῦτα, ἓνα σοβαρὸ καὶ ἀπογοητευτικὸ θέμα, τὸ ὁποῖο τοῦ ἐπέφερε μεγάλη καὶ ἀφόρητη θλίψι, ἦταν οἱ παλινωδίες τῶν συνεπισκόπων του. Στὴν πορεία τοῦ Ἀγῶνος ἔμεινε μόνος Ἱεράρχης, ἐνῶ στὴν ἀρχὴ (1935) οἱ τρεῖς Μητροπολίται ἐχειροτόνησαν ἄλλους τέσσερις Ἐπισκόπους²⁴. Ἄλλοι ἀπὸ αὐτοὺς ὑπαναχώρησαν στὴν Καινοτομία ἀπὸ φόβο καὶ ἀστάθεια, καὶ ἄλλοι ἀπεσχίσθησαν καὶ περιθωριοποιήθησαν ἀπὸ ἔλλειψι ὑγιοῦς ἐκκλησιολογίας.

Ἦδη ἀπὸ τοῦ 1937, οἱ ἐπίσκοποι Κυκλάδων Γερμανὸς καὶ Βρεσθένης

Ματθαῖος ἀποκήρυξαν Αὐτὸν ὡς μὴ ὀρθοτομοῦντα τὸν λόγον τῆς Ἀληθείας, διότι εἶχε ἀρχίσει νὰ προβαίνει σὲ διευκρινίσεις περὶ τοῦ τί ἐσήμαινε ἐκκλησιολογικὰ ὁ χαρακτηρισμὸς τῶν Καινοτόμων ὡς «σχισματικῶν» καὶ μάλιστα «στερουμένων τῆς Χάριτος τοῦ Παναγίου Πνεύματος».

Αὐτό, ὑπεστήριξε ὁ πρῶν Φλωρίνης, ἦταν προσωπικὴ γνώμη καὶ ἔχει τὴν ἔννοιαν τοῦ «δυνάμει» καὶ ὄχι «ἐνεργεία» ἰσχύοντος. Τοιοῦτοι ἐκηρύχθησαν οἱ Καινοτόμοι, ἀλλὰ τοῦτο γιὰ νὰ ἰσχύῃ τῇ ἀληθείᾳ καὶ ἐν τοῖς πράγμασι, θὰ πρέπει νὰ δικασθοῦν καὶ καταδικασθοῦν ὑπὸ νομίμου Ἐκκλησιαστικῆς Ἀρχῆς, ἥτοι ὑπὸ ἀνεγνωρισμένης Αὐτοκεφάλου Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας, ἢ σαφέστερα καὶ πληρέστερα ὑπὸ Πανορθοδόξου Συνόδου τῆς ὅλης Ἐκκλησίας²⁵.

Ἡ μερὶς τῶν Κληρικῶν καὶ λαϊκῶν, ἡ ὁποία διέκοψε τὴν ἐκκλησιαστικὴ κοινωνία μετὰ τῆς Διοικούσης Ἱεραρχίας, δὲν ἀποτελεῖ ἰδιαίτερη Ἐκκλησία, ἀλλὰ «ἀνήκει εἰς τὴν αὐτὴν καὶ Μίαν ἀδιαίρετον Ἐκκλησίαν, ὡς μία ταύτης ἀλύμαντος (σῶα, ἀβλαβῆς) καὶ ἀναπόσπαστος πλευρά»²⁶.

Ὁ Ὁμολογητὴς Ἱεράρχης ἐτόνιζε, ὅτι ἐξῆλθαν στὸν Ἀγῶνα ὑπὲρ τῆς ἐπαναφορᾶς τοῦ Πατρῴου Ἡμερολογίου στὴν Ἐκκλησία, καὶ ὄχι γιὰ τὴν **μονιμοποίησι καὶ διαίωνισι** τῆς ἐκκλησιαστικῆς διαιρέσεως²⁷.

Εἶναι φανερό, ὅτι δὲν εἶχε τὴν αἴσθησι ὅτι ἡ ὑπ' αὐτὸν «Θρησκευτικὴ Κοινότης», ὡς καὶ ἡ προσωρινὴ Ἱερὰ Σύνοδος, εἶναι ἡ Ἐκκλησία στὴν Ἑλλάδα καὶ οὐδεὶς ἕτερος.

* * *

Ἀκόμη καὶ ὅταν τὴν 26.5.1950 ὑπέγραφε τὴν Ἐγκύκλιο²⁸, ὅτι οἱ Καινοτόμοι στεροῦνται Μυστηριακῆς Χάριτος, ὅτι ἀνακαλεῖ τοὺς ὄρους «δυνάμει» καὶ «ἐνεργεία» καὶ ὅτι οἱ προσερχόμενοι ἐκ τῆς Καινοτομίας πρέπει νὰ ἀναμυρῶνται, δὲν ἔπεισε εὐρύτερα ὅτι ὄντως μετέβαλε Ἐκκλησιολογία καὶ γενικὰ ἐκκλησιολογικὴ θεώρησι καὶ πίστι²⁹. Ἡ Ἐγκύκλιος ἐκείνη μὲ τὰ ἀναφερόμενα τρία ἀπάδοντα σημεῖα, ἦταν φανερὰ **ἐνωτικὴ**, ἀπέβλεπε στὴν ἐνότητα τῶν διεσπασμένων ἀκολουθῶν τοῦ Πατρῴου, ἐπεδείκνυε δὲ **οἰκονομία** καὶ **συγκατάβασι** ἐν ὄψει ἐπερχομένων δεινῶν. Ὁ ἴδιος δὲν τὴν ἐφήρμοσε καὶ ἐδήλωσε μάλιστα ὅτι τὴν ὑπέγραψε εὐρισκόμενος ἐν ἀμύνη³⁰.

Ἄλλωστε, στὴν Ἐγκύκλιο αὐτὴ δὲν ἐκφράζει τὴν παραμικρὴ μετάνοια καὶ μεταμέλεια ὡς ὑπαίτιος τοῦ σχίσματος τῶν «Ματθαϊκῶν», οἱ ὁποῖοι ἀπεσχίσθησαν, διότι ἀκριβῶς ὁ πρῶν Φλωρίνης δὲν ἀπεδέχετο τὰ ἐνταῦθα διαλαμβανόμενα!

Εἶναι ἐπίσης γνωστὸν, ὅτι ὁ πρῶν Φλωρίνης ποτὲ δὲν διεκήρυξε ρητῶς γιὰ τοὺς Καινοτόμους ἢ γιὰ τοὺς ἀποσχισθέντας ἀπὸ αὐτὸν κατὰ καιροὺς Ἀκαινοτομήτους, ὅτι **«ἐξέπεσαν τῆς Ἐκκλησίας»** (!), οὔτε ποτὲ **ἔκρινε** κά-

ποιον ἐκκλησιαστικῶς. Καὶ τελικά, ἂν εἶχε τὴν αἴσθησι ὅτι προσωποποιεῖ μόνον αὐτὸς αὐθεντικῶς τὴν ὅλην Ἐκκλησίαν, πῶς ἄφησε Αὐτὴν ὀρφανήν; Ἔπρεπε, κατὰ τὸ δὴ λεγόμενον, νὰ κινήσῃ γῆν καὶ οὐρανόν, προκειμένου νὰ ἐξασφαλίσῃ διαδοχὴν. Ὅμως, τὸ τόλμημα τῆς χειροτονίας ἐπισκόπων ἐξ ἐνὸς τὸ διέπραξε ὁ ἰδεολογικὸς του ἀντίπαλος Βρεσθένης Ματθαῖος, συνεπῆς ὢν στὴν ἀκραία ἐκκλησιολογία του ὡς δῆθεν μόνος ἐναπομείνας ὀρθόδοξος ἀρχιερεὺς! Τέτοια πίστι καὶ συνείδησι ὁ πρῶην Φλωρίνης δὲν εἶχε ποτέ, ὅπως ἀποδεικνύει καταφανῶς ἡ ἀπλῆ σύγκρισις τῶν δύο ἀνδρῶν ἐπὶ τοῦ ζητήματος τούτου³¹.

* * *

Ἡ ὀρθή ἐκκλησιολογικὴ συνείδησις τοῦ Ὁμολογητοῦ Ἱεράρχου καὶ ἡ σταθερότητα στὶς ἀρχές του εἶναι ἄξιες θαυμασμοῦ καὶ μιμήσεως. Διεξήγαγε ὄντως θεολογικὸ ἀγῶνα καὶ κατὰ τῆς Καινοτομίας, ἀλλὰ καὶ κατὰ τῆς λανθασμένης ἐκκλησιολογίας τῶν Ἀκαινοτομητῶν³². Ἀντιμετώπιζε δὲ διαρκῶς τὴν ἀμφισβήτησι, τὴν πολεμικὴ καὶ τὰ πυρὰ καὶ ἀπὸ τὰ δύο μέρη, ὥστε νὰ ἰσχύη καὶ γι' αὐτὸν τὸ ἀποστολικό: «ἔξωθεν μάχαι, ἔσωθεν φόβοι»³³. Πιεζόμενος, συγκατέβη πρὸς τὴν ὀρμὴ τῶν Ἀκαινοτομητῶν γιὰ συμφωνία στὰ βασικώτερα καὶ ὀλιγώτερο ἀντιλεγόμενα³⁴, κάτι τὸ ὅποιο μποροῦμε νὰ ὑποστηρίξουμε ὅτι ἐδράζεται ἐπὶ Πατερικοῦ θεμελίου³⁵.

Ἡ προσφορὰ του, καθ' ἡμᾶς, εἶναι ἀνυπολόγιστη καὶ τὸ μήνυμα ποῦ μᾶς στέλνει ἀπὸ τὴν αἰωνιότητα, ὅπου ἀναπαύεται ἐκ τῶν κόπων του, εἶναι προφανές:

Νὰ μείνουμε Ὁρθόδοξοι ἔργω καὶ λόγῳ ἐν πᾶσι καὶ νὰ ἀποφύγουμε πάση θυσίᾳ τὴν κοινωνία μὲ τοὺς παρεκκλίνοντας· δὲν ὑπάρχουν μικρὰ στὴν Πίστι· ἡ διακράτησις τῆς Παραδόσεως ὡς θησαυροῦ περικλείει τὸν στέφανον τῆς ἀφθαρσίας· ἡ διακριτικὴ πορεία μεταξὺ τῶν ἄκρων εἶναι σχοινοβασία ἐπίπονη, ἐφ' ὅσον ἐφελκύει ἐπ' αὐτῆς τὰ πυρὰ καὶ τῶν δύο μερῶν· ἀξίζει νὰ ὑποφέρῃ καὶ νὰ πεθαινῇ κανεὶς ἔστω καὶ ἐγκαταλελειμμένος χάριν τῆς Ἀληθείας!

Ἡ ἀποστολικὴ προτροπή: «στήμετε καὶ κρατεῖτε τὰς παραδόσεις ἃς ἐδιδάχθητε εἴτε διὰ λόγου εἴτε δι' ἐπιστολῆς ἡμῶν»³⁶ δὲν ὀδηγεῖ σὲ μία σκλήρυνσι καὶ ἀποστέωσι στὴν πνευματικὴ ζωὴ καὶ πορεία, ἀλλὰ σὲ μία πνευματικὴ ἀναβάπτισι στὰ νάματα τῆς εὐσεβείας. Μόνον ζῶντες ἐν Πνεύματι Ἁγίῳ δυνάμεθα νὰ ἀντιταχθοῦμε στὸ «μυστήριον τῆς ἀνομίας»³⁷ καὶ νὰ μὴ ὀλισθήσουμε στὴν «ἀποστασίαν»³⁸ τῆς οἰκουμενιστικῆς αἰρέσεως. Ὅσοι ἔψεγαν καὶ ψέγουν τοὺς Ἀκαινοτομητοὺς μὲ λόγους καὶ συγγραφές, ἃς κατανοήσουν ὅτι διακράτησις τῆς ζώσης Παραδόσεως σημαίνει ὑπακοή, ταπείνωσι καὶ ἀγάπη πρὸς τὸν Θεό, τὴν Ἐκκλησία καὶ τοὺς ὄντως Πνευματικοὺς Πατέρας καὶ Ἁγίους. Μόνον ἐντὸς αὐτῆς τῆς εὐλογημένης καταστάσεως ἐφελκύεται

ἡ δωρεὰ τοῦ Θεοῦ «ἐν ἀγιασμῶ Πνεύματος καὶ πίστει ἀληθείας»³⁹. Μόνον διὰ τῆς θεαρέστου αὐτῆς στάσεως δεχόμεθα τὴν «ἀγάπην τῆς ἀληθείας»⁴⁰ καὶ δὲν ἐγκαταλείπομεθα στὴν ἀποδοχὴ τῆς ἐνέργειας τῆς πλάνης, ὥστε νὰ πιστεύσουμε στὸ ψεῦδος καὶ στὴν ἀδικία τῆς αἰρέσεως καὶ τῆς ἀνομίας.

* * *

Ἔστω καὶ ἂν ὁ Οἰκουμενισμός, ἰδίως μετὰ τὸ 1965, προχώρησε καὶ ἐξελίχθηκε ἀλματωδῶς, οἱ ὀδηγητικὲς Ἐκκλησιολογικὲς Θέσεις τοῦ Ὁμολογητοῦ Ἱεράρχου πρώην Φλωρίνης Χρυσοστόμου θεωροῦμε ὅτι δὲν ἔχασαν τὴν ἰσχύν, ἐγκυρότητα καὶ ἀξία τους. Ἡ διακριτικὴ ἐν γένει στάσις του, τὸ ὄλον πνεῦμα του καὶ τὸ ἐνωτικὸ ὄραμά του, μᾶς ἐκφράζουν καὶ μᾶς συγκινοῦν.

Ἡ ἱερὰ Παρακατηθήκη τοῦ Ὁμολογητοῦ Ἁγίου Ἱεράρχου πρώην Φλωρίνης Χρυσοστόμου, ὅπως τὴν γνωρίσαμε στὴν Πίστι, Ὁμολογία, Δραῖσι καὶ Ἀναστροφή τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου μας Ὁρωποῦ καὶ Φυλῆς κ. Κυπριανοῦ, Προέδρου τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῶν Ἐνισταμένων, καὶ ὅπως τὴν συναντοῦμε στοὺς Ἀδελφούς μας ἁγίους Ἀρχιερεῖς, μᾶς ἐμπνέει στὴν θυσιαστικὴ διακράτησί της ἕως τέλους, ὥστε νὰ μὴ ἐκπέσουμε τοῦ «ιδίου στηριγμοῦ»⁴¹, ἀλλὰ νὰ τὴν διατηρήσουμε ἀλώδητη καὶ νὰ τὴν μεταλαμπαδεύσουμε πρὸς δόξαν Θεοῦ καὶ σωτηρίαν ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ. Ἀμήν!

Φυλὴ Ἀττικῆς

7/20 Σεπτεμβρίου 2010

Ἁγίου Μάρτυρος Σώζοντος
Μνήμη τῆς πρὸς Κύριον ἐκδημίας
τοῦ Ὁμολογητοῦ Ἱεράρχου
πρώην Φλωρίνης Χρυσοστόμου

1. Β΄ Θεσ. β΄ 7.

2. Β΄ Θεσ. β΄ 3.

3. Είναι χαρακτηριστικό, ότι ο Όμολογητής Ίεράρχης πρώην Φλωρίνης Χρυσόστομος στο κείμενό του «Πρὸς τοὺς Διανοουμένους Ὁρθοδόξους Ἑλληνας», τὸ ὁποῖο συνέγραψε μετὰ τὴν προσχώρησί του στὸ Ἀκαινοτόμητο Πλήρωμα τοῦ Πατρῖου Ἡμερολογίου τὸ 1935, συνοψίζων τὴν στάσι τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας ἔναντι τῆς Παπικῆς Ἡμερολογιακῆς Καινοτομίας, ἀπευθύνετο ἐν εἴδει ἐρωτημάτων πρὸς τὸν Καινοτόμο ἀρχιεπίσκοπο Χρυσόστομο (Παπαδόπουλο) ὡς ἑξῆς:

«Α) Διατί αἱ μετὰ τὴν πρώτην Οἰκουμενικὴν Σύνοδον, τὴν καθορίσασαν τὴν ἑορτὴν τοῦ Πάσχα τὴν πρώτην Κυριακὴν μετὰ τὴν ἑαρινὴν πανσέληνον, ληφθεῖσης ὡς βάσεως τῆς ἰσημερίας τοῦ Ἰουλιανοῦ ἡμερολογίου, αἱ λοιπαὶ ἕξ Οἰκουμενικαὶ Σύνοδοι δὲν προσέβησαν εἰς τὴν διόρθωσιν δῆθεν τοῦ λάθους τοῦ Ἰουλιανοῦ ἡμερολογίου, μολονότι οἱ Πατέρες ἐγίνωσκον τὴν πλημμέλειαν τούτου;

»Β) Διατί καὶ μετὰ ταῦτα, ὅταν ὁ Πάπας ἐπειράθη νὰ ἐπιβάλῃ τὸ Γρηγοριανὸν ἡμερολόγιον καὶ εἰς τὴν Ὁρθόδοξον Ἐκκλησίαν οἱ πατέρες (διὰ τῶν Συνόδων τοῦ 1585 καὶ 1593) ἐπὶ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου Ἱερεμίου τοῦ Β΄ κατεδίκασαν αὐτό, χαρακτηρίσασαι ὡς μίαν καινοτομίαν τῆς πρεσβυτέρας Ρώμης, ὡς παγκόσμιον σκάνδαλον καὶ ὡς ἀυθαίρετον καταπάτησιν τῶν θείων καὶ ἱερῶν Κανόνων; [παρατίθενται παραπομπές] (...)

»Δ) Διατί ἐπὶ Οἰκ. Πατριάρχου Ἰωακεῖμ τοῦ Γ΄ ἅπασαι αἱ ὀρθόδοξοι Ἐκκλησίαι ἀπέκρουσαν τὸ Γρηγοριανὸν ἡμερολόγιον ὡς ἀντορθόδοξον καὶ ἀντικανονικὸν πρωτοστατοῦντος τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου;»

(Βλ. Μητροπολίτης πρ. Φλωρίνης Χρυσόστομος Καβουρίδης - Ἀγωνιστὴς τῆς Ὁρθοδοξίας καὶ τοῦ Ἐθνους, Ἀθήναι 1981, σελ. 60-61).

4. Νικ. Ζαχαρόπουλου, Ὁμοτίμου Καθηγητοῦ ΑΠΘ, *Ἡ Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία στὴν Ἑλλάδα κατὰ τὸν 20ὸ αἰῶνα*, στὸ Ἱστορία τῆς Ὁρθοδοξίας, τόμος 7ος, *Οἱ Ὁρθόδοξοι Ἐκκλησιαῖοι τὸν 20ὸ αἰῶνα*, ἐκδ. Road, ἄ.τ.χ. (Ἀθήνα 2009), σελ. 210.

5. Θεοκλήτου Στράγκα, Ἀρχιμανδρίτου, Ἐκκλησίας Ἑλλάδος Ἱστορία ἐκ πηγῶν ἀψευδῶν, Γ΄ Τόμος, Ἀθήναι 1971, σελ. 1648.

6. Ὑπόμνημα τοῦ πρώην Φλωρίνης Χρυσόστομου..., τοῦ ἔτους 1945, στὸ Μητροπολίτης πρ. Φλωρίνης Χρυσόστομος Καβουρίδης..., ἐνθ' ἀνωτ., σελ. 157. Στὸ αὐτὸ κείμενο, ὁ Όμολογητής Ίεράρχης τονίζει κατωτέρω τὰ ἑξῆς οὐσιώδη ἐπὶ τοῦ θέματος:

«Τὸ ζήτημα τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ ἡμερολογίου, δὲν εἶναι ζήτημα χρόνου καὶ ἡμερομηνίας διὰ τὴν ἡμετέραν Ἐκκλησίαν, ἀλλὰ ζήτημα ἐνότητος καὶ συμμαχικῆς παρατάξεως καὶ ἀμύνης τῆς Ὁρθοδοξίας κατὰ τῆς αἰρέσεως καὶ τῆς κακοδοξίας, τῆς ἐκπροσωπούμενης ὑπὸ τῆς Δυτικῆς Ἐκκλησίας, ἣτις δι' ὄλων τῶν μέσων καὶ διὰ πάσης θυσίας ἐπιδιώκει νὰ καταρτίσῃ τὸ ἐν μετὰ τὸ ἄλλο τὰ προπύργια τῆς Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας, ἵνα ἐν τέλει συλήσῃ καὶ αὐτὸν τὸν τιμαλφῆ μαργαρίτην τῆς Ὁρθοδοξίας» (Αὐτόθι, σελ. 158).

7. Αὐτόθι, σελ. 126. Ἐπὶ τοῦ θέματος τῆς προσεγγίσεως Ἀνατολῆς καὶ Δύσεως γράφει ἄλλοι ὁ Όμολογητής Ίεράρχης:

«Βεβαίως ἡ προσέγγις τῶν δύο Χριστιανικῶν κόσμων τῆς Ἀνατολῆς καὶ τῆς Δύσεως ἐν τῷ ἑορτασμῷ τῶν Χριστιανικῶν ἑορτῶν, εἶνε ὑπὸ πάντων ἐπιθυμητὴ καὶ μεγίστης ἠθικῆς ἀξίας καὶ σημασίας, ἀλλὰ νὰ ἐπιδιωχθῆ καὶ ἐπιτευχθῆ αὕτη πρὸς ἐξυπηρέτησιν τῆς χριστιανικῆς ἀληθείας καὶ πρὸς δόξαν τοῦ Θεανθρώπου Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὅποτε ὄντως ἐξυπηρετεῖται καὶ τὸ ἠθικὸν συμφέρον σύμπαντος τοῦ Χριστιανικοῦ κόσμου ἐν τῇ ὀρθῇ πίστει. Ἄλλ' ὅταν ὁμως ἡ προσέγγις αὕτη ὁρμᾶται ἐξ ὑλικῶν καὶ κοσμικῶν συμφερόντων καὶ ἐλατηρίων καὶ ἐπιχειρεῖται πρὸς ζημίαν τῆς Ὁρθοδοξίας καὶ πρὸς μείωσιν τῆς δόξης τοῦ Χριστοῦ, τότε ἐξυπηρετοῦνται προσωπικὰ συμφέροντα καὶ ιδιαίτερα Ἐκκλησιαστικὰ βλέψεις καὶ ἐπιθυμίαι ἐπὶ βλάβῃ τῆς ἐννοίας τῆς Ἐκκλησίας καὶ τοῦ κύρους τῆς καθόλου Ὁρθοδοξίας. Ταύτης δὲ τὴν ψυχὴν ἀποτελοῦσιν αἱ παραδόσεις καὶ τὰ Θεόπνευστα καὶ ἀλάθητα πυξία τῶν Ἀποστολικῶν Διαταγῶν καὶ τῶν ἀποφάσεων τῶν 7 Ἀγίων καὶ Οἰκουμενικῶν Συνόδων, ὧν ἡ παραχάραξις μείοι αὐτὸ τὸ θεόκρανον καὶ ἀπαράθραυστον κῦρος τῆς θείας ὑποστάσεως τῆς Ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ. Οὕτω πᾶσα βλάβῃ καὶ μείωσις τῆς Ὁρθοδοξίας, καταντᾷ βλάβῃ καὶ μείωσις τῆς Θεότητος τοῦ Χριστοῦ, ἐξ οὗ ἀπαντᾷ ὁ ὑψηλὸς καὶ θεῖος χαρακτήρ καὶ ἡ βαθυτέρα καὶ θεία ἐννοια τῆς Χριστιανικῆς Θρησκείας».

(Ἀναίρεσις τοῦ «Ἐλέγχου» τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν Χρυσόστομου Παπαδοπούλου, στὸ Ἄπαντα πρῶν Φλωρίνης Χρυσόστομου, Τόμος Πρῶτος, ἔκδ. Ἱερᾶς Μονῆς Ἁγίου Νικοδήμου Ἑλληνικοῦ Γορτυνίας, 1997, σελ. 260-261).

8. «Ὁ Πατριάρχης Σερβίας Εἰρηναῖος ζήτησε τὴν συμφιλίωση τῶν δύο Ἐκκλησιῶν», 24ωρο Ἐκκλησιαστικὸ Πρακτορεῖο Εἰδήσεων ΡΟΜΦΑΙΑ, Τρίτη, 14 Σεπτεμβρίου 2010 (<http://www.romfea.gr/index.php?view=article&catid=13&id=583...>).
9. Ἐβρ. ι' 39.
10. Ἐβρ. ι' 35, 36.
11. Βλ. «Τὸ Ἐκκλησιαστικὸν Ἡμερολόγιον ὡς Κριτήριον τῆς Ὁρθοδοξίας», στὸ Ἄπαντα πρῶν Φλωρίνης Χρυσόστομου, ἐνθ' ἄνωτ., σελ. 130-131.
12. Αὐτόθι, σελ. 135.
13. Βλ. στὴν ὑποσημείωσι 30 τοῦ κειμένου: «Οἱ ἐμπνευσταὶ καὶ πρωτεργάται τῆς Καινοτομίας: «Οἱ δύο οὗτοι Λούθηροι τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας», στὸ περιοδ. «Ὁρθόδοξος Ἐνστασις καὶ Μαρτυρία», τόμ. Β', τεῦχος 17/Ὀκτώβριος-Δεκέμβριος 1989, σελ. 77.
14. Ὑπόμνημα τοῦ πρῶν Φλωρίνης Χρυσόστομου..., στὸ Μητροπολίτης πρ. Φλωρίνης Χρυσόστομος Καβουρίδης..., ἐνθ' ἄνωτ., σελ. 155.
15. Βλ. ἐνδεικτικὰ Εὐαγγέλιον Μαντζουνέα, Πρωτοπρεσβυτέρου, Δρ Νομικῆς, Ἐκκλησιαστικὸν Ποινικὸν Δίκαιον, Ἀθήναι 1979, σελ. 168.
16. Βλ. ΛΑ' Ἀποστολικὸ Κανόνα καὶ ΙΕ' Κανόνα τῆς ΑΒ' Συνόδου.
17. Ὑπόμνημα τοῦ πρῶν Φλωρίνης Χρυσόστομου..., στὸ Μητροπολίτης πρ. Φλωρίνης Χρυσόστομος Καβουρίδης..., ἐνθ' ἄνωτ., σελ. 149.
18. Αὐτόθι, σελ. 151.
19. Θεοκλήτου Στράγκα, Ἀρχιμανδρίτου, ἐνθ' ἄνωτ., σελ. 2043.

20. Ὑπόμνημα τοῦ πρώην Φλωρίνης Χρυσοστόμου..., στὸ Μητροπολίτης πρ. Φλωρίνης Χρυσόστομος Καβουρίδης..., ἐνθ' ἄνωτ., σελ. 151-152.
21. Πρὸς Διαφώτιαν τῶν Ὁρθοδόξων Ἑλλήνων Προκλήρυξις τοῦ πρώην Φλωρίνης Χρυσοστόμου, στὸ Μητροπολίτης πρ. Φλωρίνης Χρυσόστομος Καβουρίδης..., ἐνθ' ἄνωτ., σελ. 69.
22. Ὑπόμνημα τοῦ πρώην Φλωρίνης Χρυσοστόμου..., στὸ Μητροπολίτης πρ. Φλωρίνης Χρυσόστομος Καβουρίδης..., ἐνθ' ἄνωτ., σελ. 146.
23. Αὐτόθι, σελ. 131.
24. Ἐνδεικτικὸ γεγονὸς τῆς εὐαισθήτου καὶ λίαν προσεκτικῆς Ἐκκλησιολογικῆς καὶ Κανονικῆς συνειδήσεως τοῦ Ὁμολογητοῦ Ἱεράρχου, εἶναι τὸ γεγονὸς ὅτι ἐχαρ-
κτῆρισε δέκα ἔτη ἀργότερα, τὸ 1945, τὶς μὲν ἐπισκοπικὰς χειροτονίας «ἐσπεν-
σιμένες» καὶ «παρακεκινδυνευμένες», ὡς «προωθύτερες», τὴν δὲ ἀρχικὴ ἐκκλη-
σιαστικὴ ὀργάνωσι τῶν Ἀρχιερέων, οἱ ὅποιοι ἀνέλαβαν τὴν διαποίμανσι τῶν
Ἀκαινοτομητῶν ἀπεκάλεσε «Ἀρχιερατικὸν Συμβούλιον» καὶ ὄχι Ἱεράν Σύνοδον!
(Βλ. Ὑπόμνημα τοῦ πρώην Φλωρίνης Χρυσοστόμου..., στὸ Μητροπολίτης πρ.
Φλωρίνης Χρυσόστομος Καβουρίδης..., ἐνθ' ἄνωτ., σελ. 136).
25. Βλ. *Ποιμαντορικὴ Ἐγκύκλιος τῆς 1.6.1944*, στὸ Ἄπαντα πρώην Φλωρίνης Χρυσο-
στόμου, τόμος Δεύτερος, ἐνθ' ἄνωτ., σελ. 13-28.
26. *Ποιμαντορικὴ Ἐγκύκλιος τῆς 18.1.1945*.
27. Ἐπιστολὴ πρώην Φλωρίνης [πρὸς Ἐπίσκοπον Κυκλάδων Γερμανόν], στὸ Μητρο-
πολίτης πρ. Φλωρίνης Χρυσόστομος Καβουρίδης..., ἐνθ' ἄνωτ., σελ. 83. Στὴν
θαυμασίᾳ αὐτῇ ἐπιστολῇ ἐκκλησιολογικοῦ περιεχομένου, θίγεται μεταξὺ ἄλλων
καὶ τὸ ζήτημα τοῦ νοήματος τῶν καταδικῶν τῆς ἡμερολογιακῆς μεταρρυθμίσεως
τοῦ ΙΣΤ' αἰ. Τινές, ἀκόμη καὶ μέχρι σήμερα, ἐμφορούμενοι ἀπὸ μίᾳ ἄκρως
ἀπλουστευτικῇ, ἀλλὰ καὶ ἀφελῇ καὶ περιορισμένῃ ἀντίληψι, θεωροῦν ὅτι βάσει
ἐκείνων τῶν ἀποφάσεων ἢ σύγχρονη ἡμερολογιακὴ καινοτομία εἶναι προκα-
ταδικασμένη καὶ ἄρα δὲν ἀπαιτεῖται νέα καταδικὴ αὐτῆς. Ὁ Ὁμολογητῆς Ἱεράρ-
χης πρώην Φλωρίνης Χρυσόστομος ἐξηγεῖ ἀνταντιροητικῶς:
«Ἐπίσης, ὑποκρίνεται καὶ ψεύδεται ἀσυστόλως ἢ Ὑμετέρα Θεοφιλία, ὅταν
διατείνηται ὅτι παρέλκει καὶ περιττεῖται ἢ συγκρότησις Πανορθόδοξου Συνόδου ἢ
μεγάλῃς Τοπικῆς Συνόδου διὰ τὴν ἔγκυρον καὶ τελεσίδικον καταδικὴν τῆς
ἡμερολογιακῆς καινοτομίας τοῦ Ἀρχ/που, ἀφοῦ αἱ Πανορθόδοξοι Σύνοδοι 1583,
1587, 1593 κατεδίκασαν τὸ Γρηγοριανὸν Ἡμερολόγιον.
» Καὶ τοῦτο, διότι γνωρίζει κάλλιστα, ὅτι αἱ εἰρημένα Σύνοδοι κατεδίκασαν
μὲν τὸ Γρηγοριανὸν ἡμερολόγιον, ἀλλ' ἢ καταδικὴ αὐτῆ ἀφορᾷ τοὺς Λατίνους,
οἵτινες ἔθνηκαν εἰς ἐφαρμογὴν τὸ ὅλον ἡμερολόγιον, ἐνῶ ὁ Ἀρχ/πος παρέλαβεν ἐκ
τούτου τὸ ἥμισυ ἐφαρμόσας αὐτὸ εἰς τὰς ἀκινήτους ἑορτὰς καὶ διατηρήσας τὸ
Παλαιὸν διὰ τὸ Πάσχα καὶ τὰς κινήτας ἑορτὰς, ἀκριβῶς ἵνα παρακάμψῃ τὸν
σκοπέλον τῆς καταδικῆς ταύτης.
» Κατὰ ταῦτα, ἡ Καινοτομία αὕτη τοῦ Ἀρχ/που ἐφαρμόσαντος τὸ Γρηγοριανὸν
Ἡμερολόγιον μόνον διὰ τὰς ἀκινήτους ἑορτὰς καὶ οὐχὶ διὰ τὸ Πάσχα, δι' ὃ κυρίως
κατεδικάσθη τὸ Γρηγοριανὸν ἡμερολόγιον, ὡς ἀντιπίπτον πρὸς τὸν ζ' Ἀπο-
στολικὸν Κανόνα ἀποτελεῖ ζήτημα, ὅπερ πρώτην φορὰν ἐμφανίζεται εἰς τὴν
ἱστορίαν τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας.

» *Συνεπῶς, ἡ σύγκλησις Πανορθοδόξου Συνόδου οὐ μόνον δὲν περιττεύει, ὡς ἀπὸ τριπόδος ἀπεφάνθη ὡς ἄλλος Πάπας ἢ Ὑμετέρα Θεοφιλία, ἀλλὰ καὶ ἐπιβάλλεται διὰ τὴν κανονικὴν καὶ ἔγκυρον καταδίκην τοῦ ζητήματος τούτου.*

(Αὐτόθι, σελ. 80-81).

28. Βλ. περιοδ. «Φωνὴ τῆς Ὁρθοδοξίας», ἀριθ. 86/12.6.1950.
29. Τὸ αὐτὸ ἰσχύει καὶ γιὰ τὰ κατὰ καιροὺς δημοσιεύμενα ὑπὸ τινων σχετικὰ ἐγκυκλιῶδη σημειώματα, γράμματα, ὁδηγίες κλπ. τοῦ Ὁμολογητοῦ Ἱεράρχου πρώην Φλωρίνης Χρυσοστόμου κυρίως πρὸς τὸν ὑπ' αὐτὸν ἱερὸν Κλῆρον, ὅπου δύναται κανεῖς νὰ ἀνεύρη ὄντως παρόμοιες θέσεις καὶ τοποθετήσεις.
30. Ἀ.Δ. Δελήμπαση, Πάσχα Κυρίου, Ἀθῆναι 1985, σελ. 807-808.
31. Ἐξ θυμηθοῦμε τί ἔγραφε ὁ Ὁμολογητὴς Ἱεράρχης πρὸς τὸν Κυκλάδων Γερμανὸν στὴν προαναφερθεῖσα Ἐπιστολὴ τοῦ 1937, ἐπὶ τοῦ θέματος τῆς Ματθαϊκῆς θεωρήσεως περὶ τῶν μόνων ἐναπομεινάντων ὀρθοδόξων ἀρχιερέων:
- «Ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ, Θεοφιλέστατε, θέτετε τελειὰν καὶ παῦλαν εἰς τὸν βίον καὶ τὴν μακραίωνα ἱστορίαν τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας, ἀφοῦ ὅλας συλλήβδην τὰς Ὁρθοδόξους Ἐκκλησίας κηρύσσεται αἰρετικὰς, διαφεύδοντες οὕτω καὶ τὴν ρήτραν τοῦ Κυρίου εἰπόντος εἰς τοὺς Μαθητάς Του: “Ἴδου ἐγὼ μεθ' ἡμῶν εἰμί πάσας τὰς ἡμέρας, ἕως τῆς συντελείας τοῦ αἰῶνος”.*
- » Βλέπετε, Θεοφιλέστατε, ἡ τυχοδιωκτικὴ καὶ λαοπλάνος αὕτη πολιτικὴ εἰς ποῖα ἀτοπα καὶ ἀβυσσώδη βάραθρα ἀγεῖ τὴν Ὑμετέραν Θεοφιλίαν, ἥτις οὐ μόνον κατασπιλῶνει τὴν ἱερότητα τοῦ Ἀγῶνος, πρὸς ἐξυπηρέτησιν τοῦ ὁποίου ἀνυψώσαμεν Αὐτὴν εἰς τὴν ἐπισκοπικὴν σκοπιὰν καὶ τιμὴν, ἀλλὰ καὶ καταργεῖ τὴν ἔννοιαν καὶ τὴν ὑπόστασιν τῆς καθόλου Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας;».*
- (Ἐπιστολὴ πρώην Φλωρίνης [πρὸς Ἐπίσκοπον Κυκλάδων Γερμανόν], στὸ Μητροπολίτης πρ. Φλωρίνης Χρυσόστομος Καβουρίδης..., ἐνθ' ἄνωτ., σελ. 82).
32. Ἀ.Δ. Δελήμπαση, ἐνθ' ἄνωτ., σελ. 807.
33. Β' Κορ. ζ' 5.
34. Βεβαίως, πρέπει νὰ τονισθῇ, ὅτι τελικὰ ἡ *συγκατάβασις* αὕτη ἔμεινε ἄνευ ἀντικρίσματος, ἀπέτυχε στὸν σκοπὸ τῆς, ἐκτὸς ἀπὸ τὴν διευκόλυνσι ἐπιστροφῆς μικρᾶς μόνον ομάδος Ματθαϊκῶν Κληρικῶν καὶ Μοναχῶν, ἀλλὰ καὶ τρόπον τινὰ ἀμαύρωσε τὴν φωτεινὴ μαρτυρία τοῦ Ὁμολογητοῦ Ἱεράρχου, παρέσχε δὲ ἕνα ἰσχυρὸ ἐπιχείρημα γιὰ τὸν ἐπακολουθήσαντα σκληρὸ διωγμὸ ἀπὸ μέρους τοῦ Καινοτόμου ἀρχιεπισκόπου Σπυρίδωνος Βλάχου.
35. Βλ. ἐνδεικτικὰ τὴν Ἐπιστολὴν 113: «*Τοῖς ἐν Ταρσῶ Πραεσβυτέροις*» τοῦ Μεγάλου Βασιλείου (ΒΕΠΕΣ, τ. 55, ἐκδ. Ἀποστολικῆς Διακονίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, Ἀθῆναι 1977, σελ. 142-143).
36. Β' Θεσ. β' 15.
37. Β' Θεσ. β' 7.
38. Β' Θεσ. β' 3.
39. Β' Θεσ. β' 13.
40. Β' Θεσ. β' 10.
41. Β' Πέτρ. γ' 17.